

प्रश्नसंच

बी.ए. सत्र — २

साहित्य संवाद : भाग १

गद्य

दिर्घोत्तरी प्रश्न

- १) इरावतीबाई कर्वे ह्यांच्या व्यक्तिमत्त्वाच्या विविध छटा पु.ल. देशपांडे कशाप्रकारे रेखाटतात ?
- २) 'ग्रेस' या मधुकर केचे यांच्या पाठातून कवी ग्रेस यांच्या व्यक्तिमत्त्वातील विविध पैलूंचे दर्शन घडवा .
- ३) 'संस्कार' या पाठातील सलमाचे व्यक्तीचित्र रेखाटा.
- ४) भारतीय विषमतावादी समाजव्यवस्थेतील जातीभेदाचे उग्ररूप म्हणजे 'जेव्हा मी जात चोरली होती !' ही बाबुराव बागूलांची कथा होय. साधार चर्चा करा
- ५) 'पूर्णिया' या पाठातून स्त्रियांच्या सामाजिक व शैक्षणिक परिस्थितीचे वर्णन लेखक अनिल अवचट यांनी कसे केले आहे ?
- ६) 'इरावतीबाईचे विट्ठलाशी अजब नाते होते' कृ असे पु.ल. देशपांडे का म्हणतात ?
- ७) "त्यांचा मार मी कुठे खाल्ला ? मनूने मला मारले" असे 'जेव्हा मी जात चोरली होती' या कथेतील नायक का म्हणतो ?

पद्य

दिर्घोत्तरी प्रश्न

- १) 'मुक्त पक्षी' या कवितेतून कवी माधव जूलियन यांनी विरहाचे दुःख कसे वर्णन केले आहे.
- २) मर्ढेकरांच्या 'भंगू दे काठिन्य माझे' या कवितेचे रसग्रहण करा.
- ३) 'कणा' या कवितेतून जीवनविषयक कोणते तत्त्वज्ञान स्पष्ट होते ? ते सविस्तर लिहा.
- ४) 'या झोपडीत माझ्या' या कवितेतून राष्ट्रसंतानी कोणता उपदेश केला आहे.
- ५) बहिणाबाई चौधरी यांनी 'माझ्या जीवा' या कवितेतून देहाची क्षणभंगुरता व मानवाच्या उदात्त जीवनाचे दर्शन कशा प्रकारे घडविले आहे
- ६) लोकशाहीयुक्त समाजवादाचे आणि सर्वधर्मसमभावाचे भावपूर्ण चित्रण राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांनी कसे केले आहे ?

व्यावहारिक मराठी —

- १) पत्र म्हणजे काय ते सांगून पत्राचे प्रकार स्पष्ट करा.
- २) तुम्ही राहात असलेल्या परिसरात नियमित स्वच्छता व्हावी यासाठी नगरसेवकाला विनंती करणारे पत्र लिहा.
- ३) सारांश लेखनाचे महत्त्व विशद करा
- ४) सारांशलेखन म्हणजे काय ?
- ५) सारांश लेखन म्हणजे काय ते सांगून त्याचे स्वरूप स्पष्ट करा
- ६) पत्रलेखनाची वैशिष्ट्ये सांगा.

प्रश्नसंच

बी.ए. सत्र — ४

साहित्य संवाद : भाग २

गद्य

दिर्घोत्तरी प्रश्न

- १) दुर्गा भागवत यांनी माघ महिन्याचे वर्णन कसे केले आहे ? तुमच्या शब्दात लिहा.
- २) तपस्वीच्या त्यागी व करुणामयी व्यक्तित्वाचे विविध पैलू लेखकाने कसे उलगडून दाखविले आहे.
- ३) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांना लेखकाने 'अस्पृश्य समाजाच्या क्रांतीचं तुफान' असे कां म्हटले आहे?
- ४) दुर्बिणीची दुरुस्ती केल्यावर तारकाश्रेत्राचा वेध घेतानां राजेशच्या लक्षात कोणती गोष्ट आली? त्याची कारणमीमांसा कशी करण्यात आली.
- ५) 'नवी पहाट उगवत आहे' या पाठातून लेखक निर्मलकुमार फडकुले यांनी मांडलेला आशावादी दृष्टीकोन स्पष्ट करा.
- ६) तपस्वीच्या स्वभावाचे विविध पैलू उलगडून दाखवा.
- ७) अत्याचारांना वाचा फोडणारे हुंकार डॉ. आंबेडकरांनी आपल्या सामाजिक चळवळीतून कसे उभे केले ?

पद्य

दिर्घोत्तरी प्रश्न

- १) 'हया नभाने' या कवितेचे रसग्रहण करा.
- २) एका नव्या 'संघर्षात' या कवितेतून कवी नारायण सुर्वे यांच्या संघर्षप्रवण प्रवृत्तीचे चित्रण करा.
- ३) 'मृत्यू' हेच अंतिम सत्य आहे याची जाणीव कवीने कशी करून दिली आहे ?
- ४) 'न्यायासाठी' या कवितेतून कवीने न्यायव्यवस्थेच्या संदर्भात कोणते विचार मांडले आहेत ?
- ५) 'डोळे' या कवितेचे रसग्रहण करा.

व्यावहारिक मराठी

- १) भाषांतराचे महत्व स्पष्ट करा. ;
- २) भाषांतराची विविध क्षेत्रे कोणती ते सांगा ?
- ३) मुलाखत लेखनाचे तंत्र विशद करा.
- ४) कोणकोणत्या प्रसंगाच्या निमित्ताने मुलाखत घेतली जाते ?
- ५) भाषांतराची विविध क्षेत्रे कोणती ते सांगा ?
- ६) मुलाखत म्हणजे काय ते सांगून कोणाकोणाची मुलाखत घेतल्या जावू शकते ? ते स्पष्ट करा.

○○○○○○ ○○○○○○ ○○○○○○

प्रश्नसंच

बी.कॉम सत्र — ४

भाषा वैभव : भाग २

निबंधाचे विषय

- १) ग्रंथ—मानवाचा मित्र.
- २) माझा आवडता साहित्यप्रकार.
- ३) साहित्य व जीवन
- ४) साहित्याचे जीवनातील महत्त्व
- ५) माझा आवडता लेखकधलेखिका
- ६) साहित्य आणि समाज

गद्य

- १) विदुराच्या व्यक्तिमत्त्वाचे विविध पैलू दुर्गा भागवत यांनी कसे उलगडून दाखविले आहे ?
- २) संत तुकारामांच्या आध्यात्मिक जीवनप्रवासातील विविध पैलूंचे दर्शन श्री. म. माटे यांनी कसे करून दिले ?
- ३) 'रामा मैलकुली' या पाठातून लेखकाने ग्रामीण जीवनाचे यथार्थ चित्रण कसे केले आहे ?
- ४) ना.सी.फडके यांनी मित्रांचे जीवनातील महत्त्व कसे विशद केले आहे ?
- ५) 'यापूढे शिकार करायची ती डोळयाने बंदूकीने नव्हे' असे लेखक का म्हणतात ?
- ६) भारताच्या विज्ञान व तंत्रज्ञानाच्या प्रगतीबाबत जयंत नारळीकरांचे विचार लिहा ?

पद्य

- १) संत एकनाथांनी 'कोल्हाटीण व सर्प' या भारुडांतून कोणते रूपक उलगडून दाखविले आहे ?
- २) 'आई' या कवितेचे रसग्रहण करा.
- ३) केशवसुतांनी विद्याध्यांमध्ये असणाऱ्या श्रेष्ठ गुणांची जाणीव कशी करून दिली ?
- ४) 'विचार झाला पाहिजे' याकवितेतून कवी वसेत आबाजी डहाके योनी शहरावर होणाऱ्या दूषरिणाम कशाप्रकारे व्यक्त केला आहे ?
- ५) आता आम्ही' या कवितेचा आशय स्पष्ट करा

व्यावहारिक मराठी

- १) स्मरणिकेचे प्रकाशन कोणकोणत्या प्रसंगी केले जाते ?
- २) स्मरणिकेचे स्वरूप विशद करा

वाक्प्रचाराचा अर्थ लिहा:

- १) स्वर्ग चार बोरे उरणे.
- २) मुंगीने पर्वत गिळणे.
- ३) मान डोलावणे.
- ४) कानाला खडा लावणे

- ॡ) डडडडडडडड डडडड डडडडड.
- ॢ) ररररर डडडड डडडड
- ॣ) डडडड डडड डडडड

ॢॢॢॢॢॢ ॢॢॢॢॢ ॢॢॢॢॢॢ